

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ARKÖSUND. — AMATÖRFOTO. J. GOTT, NORRKÖPING.

23:DJE ÅRG.

DEN 20 AUGUSTI 1922.

N:O 47.

foto. Jäger, SÖD.

Gustaf Falmerus

Kluc.: Gols Rihyrå & Kluckanstall, Gbo

Den 16 augusti sammanträder i Stockholm ett läroverksläroverksmöte, som kan förutses bliva ett av de märkligaste, om icke rent av det märkligaste av de många sådana möten, som hållits. Sveriges läroverkslärare kommer nämligen därvid att taga ställning till det genomgripande förslag till omläggning av vår tidigare läroverksundervisning på enhetsskolesystemets grund, som nyligen avgivits av den den 31 dec. 1918 tillsatta stora s. k. skolkommisionen. Av dagsprässen är välbekant, vilken mångfald viktiga principspörsmål, som därmed ställts på det aktuella dagsprogrammet. Icke blott den egentliga bottenkolefrågan, vilken kanske numera giver anledning till mindre strid än den skulle gjort ännu blott för halftannat årtionde sedan, utan alla de övriga spörsmål, vilka i förbindelse därmed framställa sig: åldersgränsen, där parallellismen mellan folkskolans påbyggnader och mellanskolan skall taga vid, förhållandet mellan mellanskola och gymnasium, frågan om samundervisning mellan gossar och flickor, flickskolans förstatligande, statens ställning till privatskolor och privatläroverk och många andra, som här skola förbigås. Den man, som därvid i främsta rummet får den säkerligen icke i alla avseenden lätta uppgiften att försvara skolkommisionens förslag, blir av naturliga skäl dess senaste ordförande, rektorn vid Högre lärarinneseminarier, d:r Rudolf Fähræus.

Gustaf Rudolf Fähræus är född i Stockholm den 25 juni 1865 samt son till sekreteraren vid Statistiska centralbyrån Fredrik Edvard Fähræus och hans maka Carolina Mathilda Nytzell, en dotter av hovintendenten Erik Rudolf Nytzell och Carolina Augusta Hagberg. Fädernesläkten är H. 8. D:s läsare bekant från biografien över brodern, domprosten Fredrik Immanuel Fähræus i Västerås. Efter att år 1883 ha avlagt mogenhetsexamen vid Norra latinläroverket i Stockholm fortsatte han sina studier som student i Uppsala, där han redan följande år avlade filosofie kandidatexamen och 1890 filosofie licentiatexamen. År 1891 disputerade han för graden på en avhandling "Om förändringen i Sveriges allianssystem åren 1680—1682 i dess sammanhang med de europeiska förvecklingarne" och promoverades s. å. till fil. doktor.

Omedelbart efter vunnit doktorsgrad ägnade sig Fähræus åt skolans tjänst. Efter att vid Södermalms under Carl von Friesens ledning stående läroverk ha genomgått föreskriven provårskurs var han under icke mindre än åtta år knuten vid Norra realläroverket i Stockholm som omväxlande extra lärare, extra ordinarie och vikarierande lektor, tills han slutligen år 1900 blev innehavare av en ordinarie adjunktur i svenska, tyska, historia och geografi vid det läroverk, varifrån han utgått som student. Längre kom han dock icke att stanna vid Norra latin, där han så gott som hela tiden tjänstgjorde som vikarierande lektor. År 1904 kallades han nämligen till ordinarie lektor i historia och geografi vid Högre lärarinneseminarier, från 1905 års början med förordnande som rektor därstädes, ett förordnande, i sin tur avbrutet av förordnande som läroverksråd 1909—14 det sista året även som ställföreträdare för dåvarande läroverksöverstyrelsens chef.

Under Fähræi ledning har högre lärarinneseminarier genomgått en betydelsefull utveckling särskilt genom riksdagsbeslutet 1909. Numera äro vid det samma anställda förutom rektor och två biträdande förståndarinnor nio lektorer, åtta lärarinnor och fyra övningslärarinnor. Seminarier har som bekant till uppgift att meddela teoretisk och praktisk bildning för lärarinnekallet, huvudsakligen för de högre flick- och samskolornas räkning. I skolkommisionens förslag är jämväl ifrågasatt, att därifrån utexaminerade elever skulle kunna vinna adjunkt-anställning och att även man-

liga elever skulle beredas tillträde till anstaltens undervisning. Äro meningarne delade om det lämpliga häri, äro de det däremot icke om, att seminarier just under Fähræi ledning på ett utmärkt sätt fyllt sin uppgift. Även som pedagog intager Fähræus ett framstående rum och gjorde vid senaste läroverksreformens genomförande åtskilliga beaktade inlägg rörande historieundervisningens bästa anordning. Redan det skolchefskap, vartill ingen mindre än Carl von Friesen först kallade honom, utgör för resten ett vittnesbörd om hans utmärkta egenskaper i detta hänseende.

Det bör i detta sammanhang erinras om, att Fähræus även haft tillfälle att göra närmare bekant med folkskolans förhållanden, nämligen som ledamot av folkskolestyrelsen i Stockholm, vari han 1918 valdes till vice ordförande och två år senare till ordförande. I direktionen över Stockholms stads undervisningsverk har han haft säte 1906—1909 samt från 1915.

I skolkommisionen övertog han ordförandeskapet först vid generaldirektör Bergqvists utnämning till statsråd på hösten 1920. Det bör måhända också anmärkas, att Fähræus i åtskilliga viktiga hänseenden icke biträder skolkommisionsmajoritetens förslag. Så t. ex. har han uttalat sig för, att större utrymme och rörelsefrihet bör beredas de enskilda skolorna än majoriteten synes benägen medgiva, han har velat minska tiden för fysik å latinymnasiets timplan till förmån för geografin och yrkat längre tid åt religionskunskapen å gymnasiestadiet än vad majoriteten varit med om, han har i större utsträckning än majoriteten velat förorda mot den nuvarande åttaklassiga flickskolan svarande, direkt på folkskolan vilande sexklassiga A-flickskolor till förekommande av flickundervisningens ensidiga utbildning efter mönstret av gosskolan, och han har slutligen reserverat sig å ena sidan mot höjandet av inträdesfordringarne vid lärarinneseminarier, å andra sidan mot dettas förvandling till en allmän utbildningsanstalt för även manliga läroverkslärare. Rektor Fähræus har sålunda, ehuru kommissionens ordförande, ingalunda att svara för allt vad den föreslagit.

I trots av sin pedagogiska verksamhet har Fähræus hunnit utföra ett ganska betydande forsknings- och författarskap på historiens område. Redan hans gradlavhandling kom i åtnjutande av odelade lovord för det utmärkt klara sätt, varpå han lyckats uppställa och behandla det invecklade ämnet, och härmed förenade sig en angenäm och lättflytande stil, som ytterligare förhöjde värdet av den omfattande arkivforskning, varav detta arbete framgått. Samma egenskaper utmärkte de följande specialundersökningar, särskilt till Sveriges historia under Karl XI, varmed han sedermera riktat vår litteratur, såväl som den sammanfattande framställning av Sveriges hävd under de båda sista pfälziska Karlarna han gav i "Sveriges historia intill tjugonde seklet". Isynnerhet teckningen av den yttre historien var förträffligt gjord: detta gällde naturligtvis i främsta rummet hans egentliga område, Karl XI:s (Johan Gyllenstiernas och Bengt Oxenstiernas) diplomati, men knappast mindre framställningen af Karl XII:s tid. Särskilt skänktes erkännande åt den kritiska omsikt, varmed han strävade att ur deras egna historiska förutsättningar fatta Karl XII:s krig och politik, samt den sunda takt, som ledde honom i hans omdöme. I detta verk lämnade han enligt kompetent omdöme den bästa översiktliga Karl XII:s historia, som vi dittills ägt, om den än på grund av materialets då ännu mer än nu otillräckliga genomarbetning naturligtvis icke kunde göra anspråk på sluttighet.

År 1903 ingick Fähræus äktenskap med Disa Maria Vilhelmina Forsell, dotter av bruksägaren August Forsell och dennes maka, född Hamberg.

HVAR 8 DAG
•ILLUSTR• •MAGASIN•

En inom den svenska barnavårdsrörelsen enastående verksamhet utövas av Föreningen för Göteborgs parkbarn, vilken f. n. står under kyrkoherde C. J. Klingners ledning. I likhet med andra dylika föreningar bereder även denna små fattiga stadsbarn tillfälle att på förmiddagarna under god uppsyn och ledning få vistas i det fria. Men medan barnen i andra städer måste av sina mödrar eller annan person åtföljas till respektive park, vilket ofta nog lägger hinder i vägen för de små att komma i åtnjutande av förmånen, har saken i Göteborg ordnats på ett betydligt mera tillfredsställande sätt. Barnen hämtas nämligen pr spårvagn, i det att från vissa bestämda platser å bestämda tider avgå speciellt för parkbarn abonnerrade vagnar. Barnen behöva alltså endast ledsagas till spårvagnen, där de omhändertagas och där de även senare kunna avhämtas. Man har också kunnat glädja sig åt utmärkta re-

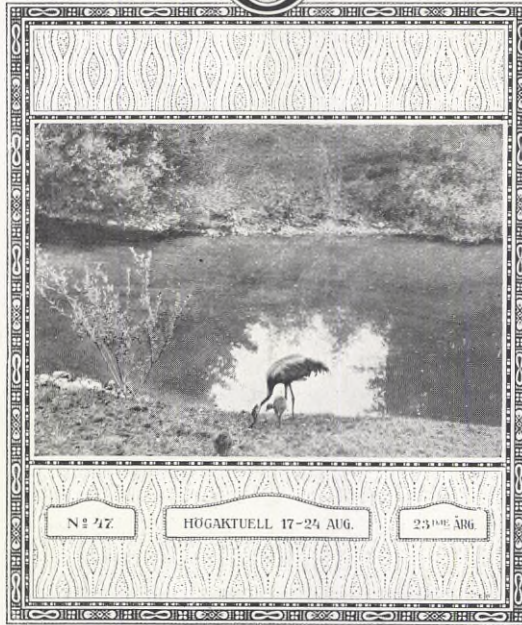
sultat, icke minst tack vare den goda organisationen samt parkanternas och den inspekterande barnavårdsmannens, A. Dahlquist, intresserade arbete.

Till portr. å sid. 750.

En upprörande olyckshändelse under bilfärd timade den 7 augusti vid Dylta nära Örebro, då innehavaren av Industri-a.-b. Viking i Örebro, disponent Karl Pehrson, omkom.

Disponent Pehrson, som tillsammans med sin 12-åriga dotter befann sig på väg från sitt lantställe in till Örebro, mötte därvid en motorcyklist, som icke syntes fullt manövrerings-säker. För att undvika kollision måste bilen föras allt längre ut mot väggkanten, vilken dock plötsligt gav vika med den påföljd att bilen stälpte över mot ett träd. Disp. Pehrson sökte in i det sista skydda sin dotter, vilket också lyckades, men erhöi själv så svåra skador, att han efter en kort stund avled.

Forts. å sid. 753.

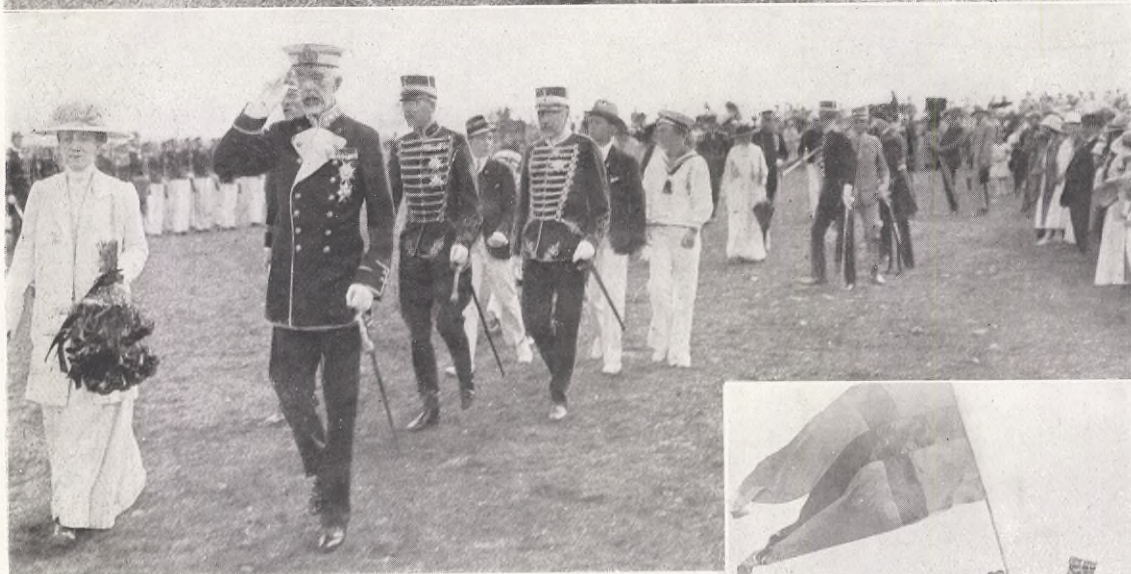

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIGGANDE N:R 47.
I mörkgrön dubbeltonjärg.
En lyckad ögonblicksbild från Slottsskogen i Göteborg.
Efter amatörfoto. av A. Oscarsson, Göteborg.

Fotus. Ahlstedt, Gbg
TREHUNDRA PARKBARN FRAN VISSA DELAR AV GÖTEBORG, HÄMTADE MED SPÅRVAGNAR för att även de minsta — ned till 2-åringar — skola få komma med till den vackra Slottsskogen utan besvär för mödrarne — en avsevärd förbättring i anordningarne, varom Göteborg i. v. lär vara ensamt.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

Hoefoto. Lamm, St. ckholm.

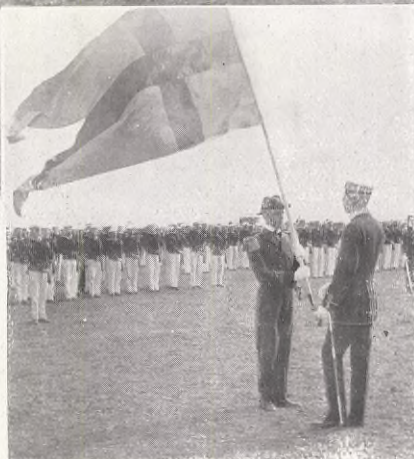
Kliché: Göte Klthyrå & Klthörnstall, Gbg.

Överst:
GRUPPBILD AV DEN FÖRSAMLADE KUNGL. FAMILJEN.
F. v. sittande: Drottningen, prins Bertil, prinsessan Ingrid, Konung Gustaf med prins Carl Johan samt, framför på marken, prins Carl; stående: prinsarne Sigvard, Vilhelm, Lennart, Gustaf Adolf, prinsessan Märtha, prins Eugen, prinsessan Astrid och kronprinsen.

Därunder:
KONUNGEN OCH DROTTNINGEN JÄMTE ÖVRIGA KUNGLIGA ANLÄNDA TILL FLOTTPARADEN PÅ ALVARET.

Nederst:
KONUNGEN ÖVERLÄMNAR DEN AV SVENSKA FLAGGANS DAG TILL KUSTARTILLERIETS LANDSTIGNINGSKÅR SKÄNKTA FANAN.

Text å sid. 753.

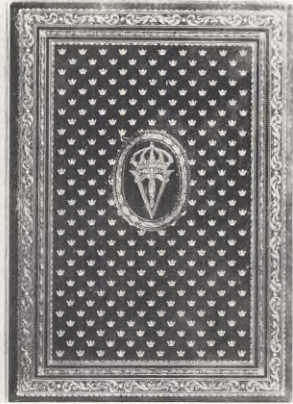

Hovfoto. Lamm, Sthlm.

DROTTNINGEN MOTTAGER TJÄNSTEPERSONALENS LYCKÖNSKNINGAR OCH ÖVERLÄMNAR SITT NAMNFÖRSEDDA PORTRÄTT.

Kliché: Göts Ritbyrå & Klichéanstalt, Gbg.

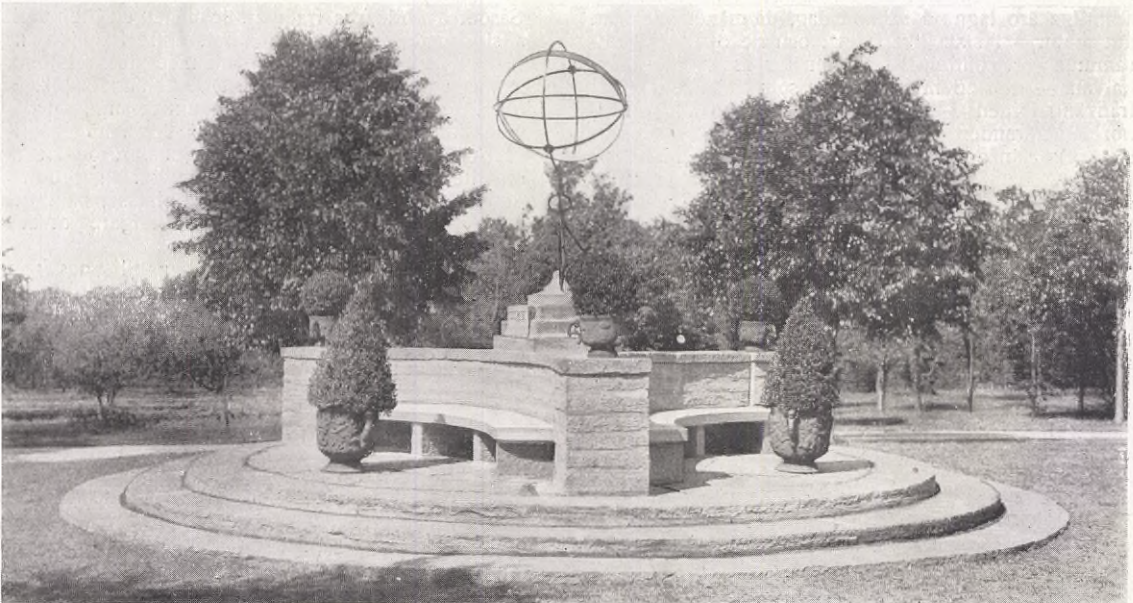

T. v.:
SVENSK-TYSKA
FÖRENINGENS
ADRESS TILL
DROTTNINGEN.

Två sidor av adressen,
visande slotten i Karls-
ruhe och Stockholm,
samt framsidan av den
hos hovbokbindare
Hedberg bundna
pärmen.

Kliché: Göts, Gbg.

Nederst:
DEN AV DEN KUNG-
LIGA FAMILJEN A
60-ÅRS DAGEN
SKÄNKTA OCH I
SOLLIDENS PARK
UPPSTÄLLDA SOL-
ISAREN.

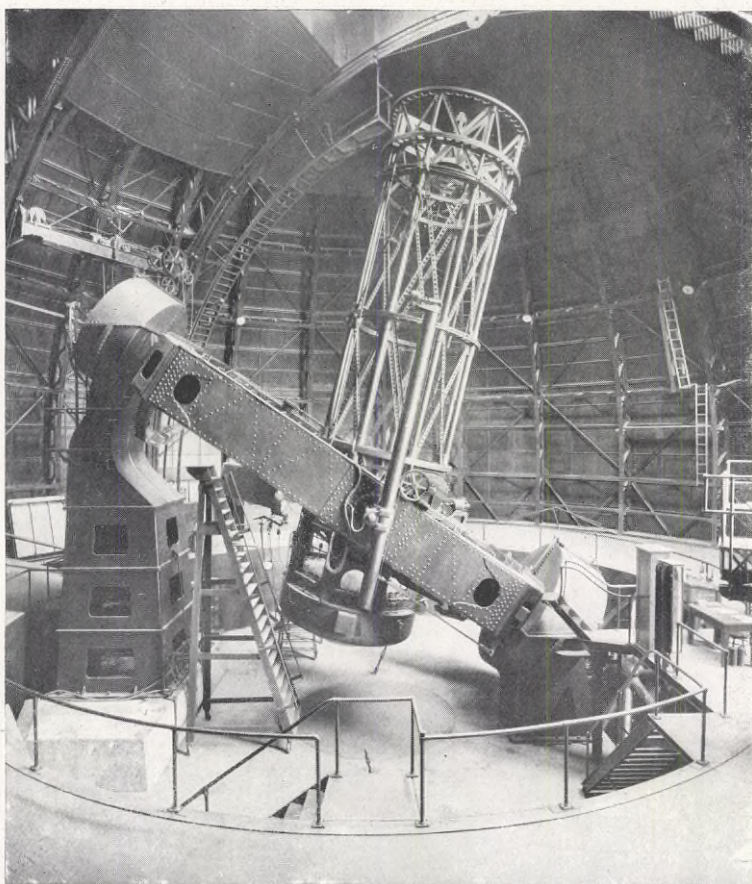
Hovfoto. Lamm, Sthlm.

Kliché: Göts Ritbyrå & Klichéanstalt, Gbg.

För den i denna tidskrift påbörjade astronomiska artikelserien har, såsom tidigare omtalats, mottagits en samling utomordentligt vackra celesta fotografier från olika observatorier, varibland särskilt märkes ett antal hittills opublicerade originalfotos, tagna med världens största teleskop å Mount Wilson-observatoriet i Californien. För att redan nu, medan den historiska delen av artikelserien pågår, visa vilka bildresurser, som därmed ställts till förfogande, och vilken kapacitet, ett modernt jätte-teleskop besitter, återgives här ett urval fotografier av månen, tillhörande nyssnämnda kategori. Månen är ju vår närmaste himlakropp, och dess utseende för blotta ögat är allom välbekant; på bilderna därifrån skall kanske lättast märkas teleskopets kolossala förstoring förmåga.

I fig. I är återgivet ett nytaget fotografi av det nyligen fullbordade teleskopet ifråga i dess färdiga skick, det stora $2\frac{1}{2}$ meters (spegelns diameter) spegelteleskopet å Mount Wilson. Det har tillkommit genom en donation av en rik amerikanare; donationssumman utgjorde 40,000 dollars, och för spegelns slipning åtgick 7 år. Det kan möjligen förtjäna att framhållas för våra intresserade läsare, att Hvar 8 Dag kommer framdeles återgiva celesta fotografier, tagna med detta teleskop, ej endast i samband med den nämnda artikelserien utan även av aktuella händelser i stjärn världen av allmänare intresse.

Fig. II—IV visa tre, i sin helhet hittills opublicerade fotografier av månen, tagna med teleskopet å fig. I. Samtliga äro tagna å samma dag, då månen var, som det heter, "i sista kvarteret", och de övertäcka tillsammans ett centralparti av den för oss synliga månhalvan — den andra halvan är, som bekant, ständigt frånvänd jorden — från södra månranden i fig. II till norra månranden i figur III. Originalfotografiernas storlek är något mera än 18×24 cm. Man må speciellt bemärka den utomordentliga skärpan i detaljerna å bilden, vilken långt överträffar — liksom förstoringen — vad även de bästa tidigare teleskop kunnat åstadkomma. Fotografiska förstoringar av olika partier av dessa bilder verka veritabla landskapsvyer, liksom flygfotografier från månen. Den ärade läsaren uppfattar detta tydligt genom att lägga ett papper över bilderna i deras helhet och utklippa hål över tillsynes intressanta partier, t. ex. vid randen, omkring bergskedjepartierna, över "regnbågsbukten" etc.; härvid är det lämpligt att vända upp och ned på fig. III. — Fig. V visar till jämförelse vad Europas största kikare, den i nr: 23 av denna årgång återgivna stora dubbelrefraktorn å Potsdams observatorium, kan åstadkomma i samma avseende; dock återgiver detta fotografi icke samma månparti utan "första kvarteret" av månen (upp och nedvänd såsom bilden är i en astronomisk kikare) d. v. s. den bilderna II—IV motsatta hälften av den synliga månhalvan. Ett å bilden

Kliché Aug. Sjöbergs Klichémanus., Gbg

FIG. I. VÄRLDENS STÖRSTA TELESKOP Å MOUNT WILSONOBSERVATORIET I CALIFORNIEN, varmed de följande månfotografierna äro tagna. Teleskopets brännspiegel har en diameter av $2\frac{1}{2}$ meter.

draget vitt streck utvisar varest fig. II just slutar mot norr (nedåt).

Såsom av bilderna framgår, är månen en liten värld för sig med en ytstruktur, helt skild från jordens, och den kan kanske i samband med dessa fotografier väcka tillfälligt intresse. Den är annars, liksom jorden, en så obetydlig kropp i universum, att den huvudsakligen kommer att förbigås i den nämnda artikelserien. Det kan emellertid hända, såsom nedan framhålles, att även till månen knyter sig problem som kunna bliva av större allmänt intresse, nämligen utsäga något om planetsystemets tidigare utvecklingskedan.

Månens värld skiljer sig från jordens tillsynes framför allt därigenom, att den saknar luft och vatten och verkar blott som en tröstlös stenöken, där vilda bergsregioner, med toppar lika höga som jordens bergstopp, omväxla med vidsträckt släta partier (jfr. bilderna). En annan i ögonen fallande skillnad är den betydligt starkare krökningen av ytan därstädes, beror på att månen är så många gånger mindre — 81 ggr mindre — än jorden. Ytterligare ett för oss främmande drag, som ger mån världen dess säregenhet, är, att dygn och år därstädes äro lika och lika med $29\frac{1}{2}$ av våra dygn. Och bleve vi på något underbart sätt förflyttade dit, skulle vi märka ännu flera, som vi tycka, egendomligheter. Tyngden där är så ringa, att om vi ginge med vanlig kraftutveck-

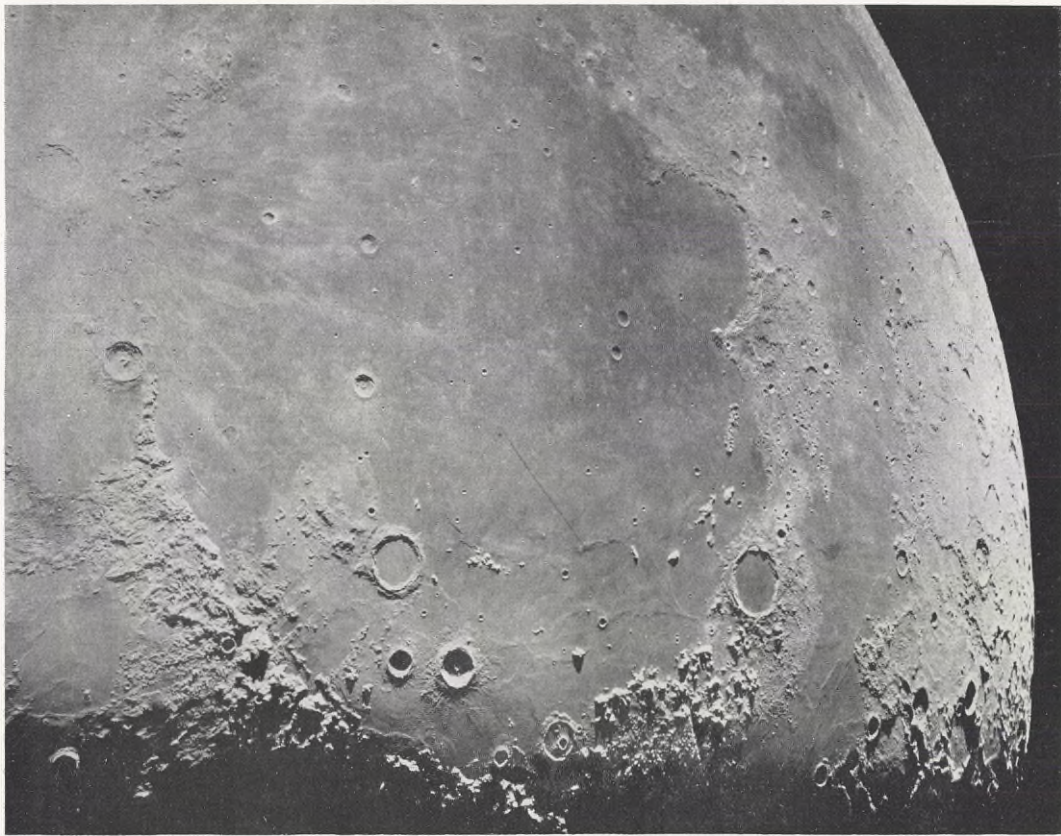

FIG. III. FOTOGRAFI AV "MÅNHAVET" MARE IMBRIUM — det stora slåta området — med omgivning. Längst upp: ringberget Kopernikus och t. v. Mån-Apeninernas väldiga bergskedja; nederst: norra månranden. Den s. h. "regnbågshukten", ligger 2 1/2 cm. nedom mitten t. h. Landskapet framträdet kanske bäst om man vänder upp och ned på bilden. — Bild: Gode Zilberd & Krichmannski, Öpp.

FIG. II. FOTOGRAFI AV OMRÅDET MELLAN SÖDRA RANDE OCH DET S. K. MARE NUBIUM — det slåta partiet nederst — å månen. Fotografien visar ett typiskt ringbergslandskap. 1 1/2 cm. ovan mitten av bilden, synes — med en kägla i centrum — ringberget Tycho, varom talas i texten. De minsta å bilden skönbara kratrarne ha en diameter av 2 km. — Efter originalfotos tagna med världens största teleskop, Mount Wilson-observatoriet, Californien. Se sid. 744.

EN ENASTÅENDE LANDSKAPSBILD FRÅN MÅNEN.

FIG. IV. OMRÅDET KRING RINGBERGET KOPERNIKUS. T. v. börjar Apenninernas bergskedja. Kan den årade läsaren förklara de egendomliga ljusa strålarne, som utgå från berget, liksom från "Tycho" och andra ringberg? Vetenskapsmännen ha i varje fall icke lyckats överbrygga dem. — *Klicka Öst, Ribbert & Kitchensatt, Cr*
Efter originalfotos, tagen med världens största teleskop, Mount Wilson-observatoriet, Californien.

ling, bleve det närmast en serie luftsprång på en å två meter, och vi skulle ledigt kunna hoppa 10 meter i höjd. Säkert skulle därför en vandring i dess alplandskap hava sina sensationer. Men vi skulle även bliva utsatta för obehagliga förmimmelser. På dagen, när solen står i zenit, skulle vi förnimma en hetta som av kokande vatten. På natten skulle råda en köld, som torde vara nära den absoluta nollpunkten, — 273°. Att betingelserna för organiskt liv på månen äro synnerligen små är ju härav tydligt.

Samtliga dessa förhållna förhållanden på månen härröra sig ursprungligen från ett enda, det, att månens massa är så ringa. Genom sin relativt ringa massa har månen tvungits i bunden rotation, d. v. s. att vrida sig ett varv kring sin axel på samma tid den gör ett omlopp i sin bana, och genom sin av massan betingade ringa dragningskraft förmår den ej kvarhålla luftmolekyler, så att även om gaser eventuellt utströmma genom håligheter i månskorpan från dess gasformiga inre, förflyktigas de snart ut i rymden och hanna antagligen slutligen på solen. Månen har därför aldrig ägt vare sig atmosfär eller vatten, och nivillerande krafter såsom vind och is ha aldrig verkat på månens bergsformationer. Dess vita presenterar sig nu för oss sådan den en gång — för säkert många milliarder år sedan — slutligen utformades vid stelnandet, måhända jämte en och annan senare skedd veckning eller märke av meteorfall.

Man har försökt studera bergarterna på månen bl. a.

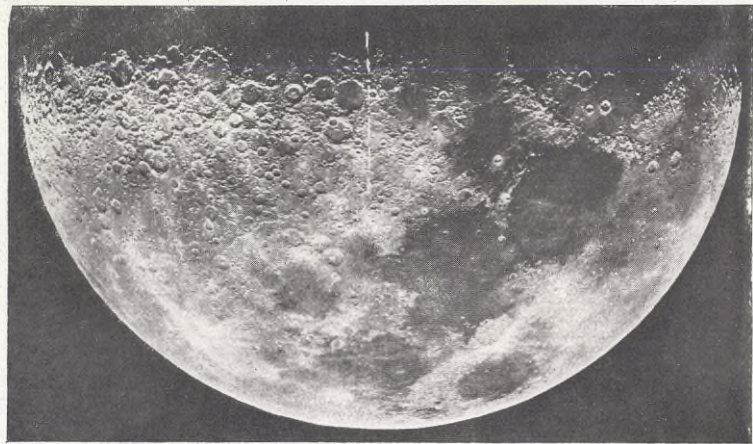

FIG. V. FOTOGRAFI AV MÅNEN I "FÖRSTA KVARTERET", tagen med Potsdamobservatoriets stora fotografiska tub, Europas största. Mount Wilsonteleskopets atomordentliga överlägsenhet torde framgå av jämförelsen mellan denna bild och de i fig. II—IV återgifna. Samtliga månbilder äro förmånskaade i samma pro-

genom att uppmäta intensitetsfördelningen i spektrum av solljuset, reflekterat från olika partier därstädes, samt i solljuset, reflekterat från olika bergarter på jorden, och ur likheterna därvid draga slutsatser om månens mineral. Man har hittills därmed blott konstaterat, att månytan huvudsakligen tyckes bestå av lavaliknande, ofta glasartade bergarter jämte ett på vissa ställen däröver lagrat, mera diffus reflekterande ämne, antagligen vulkanisk aska. Genom den glasartade karaktären av markbeskaffenheten i vissa, sannolikt kuperade, partier av månytan uppstår ett säreget ljus- och färgväxlingspel, vilket torde förklara en amerikansk astronoms, W. H. Pickering, iakttagelser, att gröna ytor tillväxa och avtaga in i vissa ringberg med solens gång över månhimlen, vilka han emellertid uttytt såsom förekomst av vegetation.

Man har givetvis vidare försökt föreställa sig, huru de för månytan karaktäristiska formationerna, framför allt ringbergen, uppkommit, och här stå tvenne uppfattningar mot varandra. Den ena händer alla månformationer ur endast inifrån verkande, vulkaniska krafter, och den andra vill förklara speciellt ringbergen såsom uppkomma av instörtade meteoror på månen. Båda uppfattningarna ha hävdats på senaste tid med nya diskussionsbidrag: Potsdamastronomen Wilsing har efter jämförelser med vad man vet om solfläckarnes rörelser (solfläckarne äro virvelrörelser i den gasformiga solytan) och virvelrörelser i de Hawaiiska lavasjöarne Kilauea och Mauna Loa försiktigt uttalat sig för den förra, medan den, åtminstone i geograf-

Fortf. d sid. 749.

portion från de erhållna originalfotografierna, vilka, utom del i fig. IV, icke äro förstoringar utan direkta kontaktkopior av originalnegativen. Den streckade ljusa linjen t. h. d. vid sidans bild utmärker väst partiet i fig. II slutar t. v. och nedtill.

Klicker Almq. Sjöbergs Källblomma, Ctg

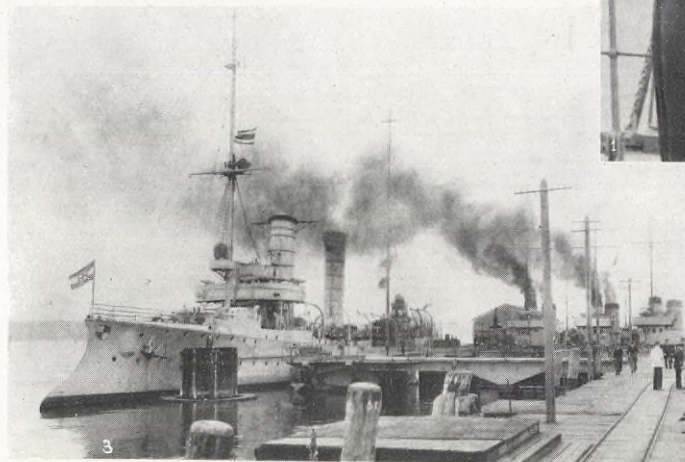
FÄNRIK JOHAN ANKARCRONA omkom vid olycka med U-båten "Illern" den 9 aug. under försök att bispringa en samtidigt för lösafara utsatt matros Henriksson. — Foto. Källman, Karlskrona. — Bild: Sjöberg, Gbg.

halv stång förrättade bön och höll ett avskedstal till de förolyckades minne.

Anledningen till den sorgliga händelsen synes vara att söka däri, att vattentankarne i undervattensbåtens inre tömts olika och båten därav erhållit den farliga lutningen. Befälhavarens, kapten Fernström, åtgärd att slå igen luckan, lämnande de fyra utanför, var

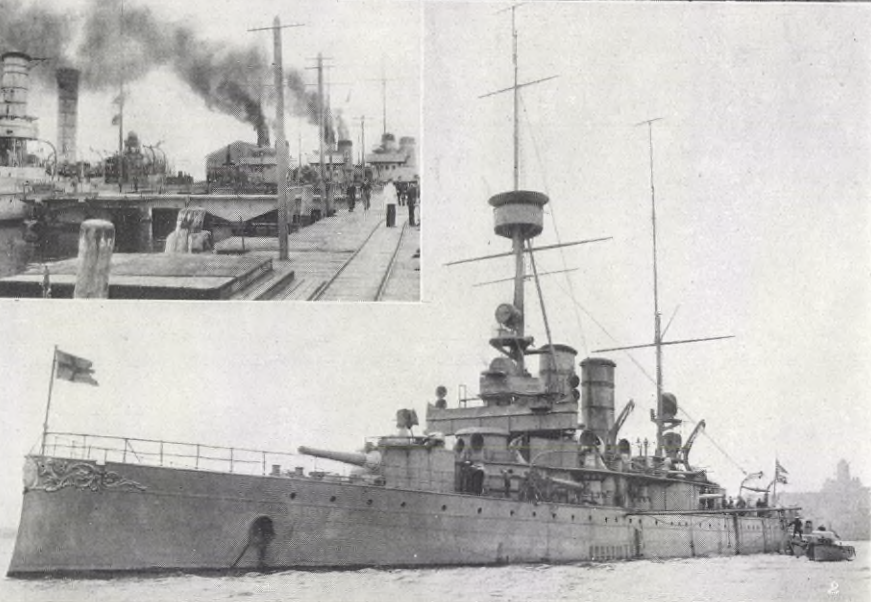
En i svenska flottans historia dessbättre fullkomligt enastående olyckshändelse timade den 9 augusti och kostade två av dess män, tilldelade undervattensbåtvarpet, fänriken Johan Ankarcrona, som till en av vår flottas främste män, amiral Sten Ankarcrona, samt stammatrosen 551 Henriksson livet. Undervattensbåten "Illern", tillhörande den eskader som med anledning av drottning Victorias födelsedag varit förlagd utanför Solliden, befann sig nämligen på väg norrut och var för tillfället inbegripen i sjöstridsövning mot pansarbåten "Drottning Victoria". Ett skott hade just avlossats från "Illern" och fartygschefen, kapten E. Fernström begav sig jämte fyra man upp på däck medan den övriga besättningen, över 20 man, stannade kvar nere i båten. Omedelbart efter sedan kapten Fernström kom upp märkte han att båten lutade föröver och att det gällde sekunder innan vattnet skulle nå den öppna tornluckan och hela båten med dess besättning vara förlorad. Blixtnabbt kastade han sig ned genom luckan och slog igen densamma bakom sig varefter båten sjönk och de på däck varande kommo i vattnet. En av dem klamrade sig fast vid periskopet och när "Illern" efter endast några minuter åter höjde sig räddades ännu en genom utkastande av en så kallad frälsarkrans. De två övriga, fänrik Ankarcrona och matrosen Henriksson, hade emellertid båda gått till botten, den förstnämnde under försök att rädda den senare, som kommit in i svallvågorna från "Drottning Victoria" och börjat sjunka. Senare på dagen samlades hela eskadern omkring chefsfartyget

varvid chefen för flottiljen, kommandörkapten E. A. H. Jacobi, under det flaggorna sänktes på

PANSARBÅTEN "DRISTIGHETEN" PÅ BESÖK I FLENSBURG den 7-9 augusti.

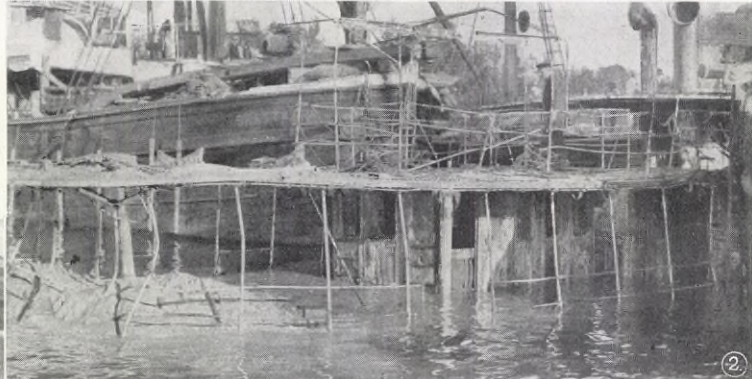
Detta besök har i en del av den danska pressen uppväckt ett ganska het-sigt missnöje med betydande allmänna överdrifter. "Berlingske Tidende" lägger saken till rätta och framhåller att våra officerares uppträdande varit i allo korrekt men framställer dock den frågan huruvida besöket överhuvud varit nödvändigt, en fråga som vi låta gå vidare. Våra bilder visa: 1. Kapten Ulff och löjtnant Fürst mottaga å "Dristigheten" chefen å den tyska kryssaren "Medusa", kapten Menche. 2. "Dristigheten" och 3. "Medusa" i Flensburgs hamn.

Text å sid. 749. — Efter fotografier. — Bild: Gode, Gbg.

① SISTA SKEDENA I BÄRNINGEN AV "PER BRAHE". 1. LYFTFLOTTILJEN samlad kring "Per Brahe", då denne började att lyftas. Man ser ångarens skorsten vid X. 2 och 3. "PER BRAHE" UR DJUPET. 2. Akterdäck med den mycket omtalade leran synlig längst akterut. 3. Kommandobryggan och det ramponerade taket samt styrhytten.

Fotos. Kindblom, Håsthölmén.

Kliché: Aug. Zjöbergs Klichéanst., Gbg

oundgängligt nödvändig då i annat fall båtens hela besättning med säkerhet fått sätta livet till.

Fänrik *Johan Ankarcróna* var född den 27 november 1898. Sin officersfullmakt erhöi han den 29 september 1920. Omedelbart efter sin examen inträdde han i u-båtsvapnet. Han genomgick föreskrivna kurser för detta vapens officerare och var färdig därmed i maj i år. Han placerades härefter på Ilern, varför denna kommandering, som blev hans sista, var den första sedan han utexaminerats som u-båtofficer.

Den omkomne matrosen *Henriksson* var född den 31 mars 1904 i Västra Skräflinge församling, Malmöhus län, som numera är inkorporerad med Malmö stad. Hans föräldrar bo ännu kvar i staden, där hans fader är snickare. *Henriksson* tillhörde 5:e matroskompaniet i Karlskrona. Han blev skeppsgosse den 1 oktober 1919 och karlskrevs den 27 april 1922. Sedan den 8 maj i år har han tillhört u-båtsvapnet.

*

MÅNEN. Forts. fr. sid. 747.

och geologkretsar, kände *Alfred Wegener* dragit i härad för meteorhypotesen. *Wegener* har förskaffat sin åsikt ett slags experimentellt stöd däri, att han låtit slunga cementpulver mot en jämn bädd av samma ämne och kunnat visa, att typiska "ringberg" därvid uppstå. Båda hypoteserna ha den svårigheten att kämpa med, att de måste förklara, huru så stora bildningar som månens ringberg kunnat uppstå: "Tycho", t. ex. (fig. II) har en diameter av 85 km., och en största vallhöjd av 5,000 meter. *Wegener* har emellertid med känd djärv fantasi tänkt sig, att en gång i tiden, då planetsystemet stod på ett tidigt utvecklingsstadium, regnade det ned så stora

meteorer, eller så stora mängder meteorer, på jorden och månen, som för förklaringen behövs. Detta torde också vara det enda möjliga för meteorhypotesen, och kunde densamma tilldelas högre sannolikhet genom experiment och närmare undersökning av mån- ytan, skulle den därför vara av stort intresse för föreställningarna om planetsystemets tidigare skeden. De här återgivna fotografierna, vilkas minsta detaljer hittills varit osedda av människo- ögon, stödjade den så tillvida, att håll, liksom från meteorer, finnas över-

allt, oberoende av topografien i övrigt, ej endast i bergsregionerna och i de släta s. k. haven, utan även på bergskammarne och bergs- topparne.

*

Till bild å sid. 748.

Svenska pansarbåten Dristig- heten har nyligen i den schles- wigiska staden Flensburg avlagt ett besök, vilket tyvärr givit anledning till tämligen het- siga kommentarer i stadens danska press samt även väckt uppmärksamhet inom Danmark. Som bekant fast- ställdes efter den sönderjydska folkomröstningen grän- sen mellan Danmark och Tyskland att gå strax norr om Flensburg, varvid farvattnet i Flensburgfjorden delades och staden själv tillföll Tyskland. Sedan gammalt finnes där emellertid ett betydande danskt element och detta hade nu vid det svenska örlogs- mannabesöket helt utestängts från mottagningsfest- ligheterna, vilka givits en alltigenom tysk karaktär. Den misstämning, som med anledning härav skapa- des, hade också på intet sätt någon rot i mindre lämpligt uppförande från de svenska gästernas sida, tvärtom framhålls med styrka, att fartygsbefälhava- rens, kommandörkaptens *Tamm*s tal vid festligheterna var hållet i synnerligen försiktiga ordalag. *Berlingske Tidende*, som t. o. m. ägnat saken en ledare, ifråga- sätter dock starkt lämpligheten av ett svenskt officiellt örlogsmannabesök i denna av nationalitetsstrider splittrade stad, en undran, vari även många svenskar måste instämma.

Hrr Fotografjer uppmanas att vid insändandet av foto- grafier till HVAR 8 DAG tillse, at firmanamnet är anbragt på fotografiets baksida. Endast då angives firmanamnet.

Foto. Kiliqvist, Stockholm.

Kliché: Gøts, Öbg.

GREVINNAN ALICE TROLLE, född Gyl-
denstolpe, i dagarne återkommen från det
svenska barnhemmet i Samara, upprättat
för medel insamlade i Östergötland på
hennes initiativ.

organisation och invigdes den 23 juli med en kyrklig
ceremoni och ett tal av grevinnan Trolle, som begivit
sig den långa vägen genom Ryssland för att själv in-
spektera sitt verk och varifrån hon just i dagarne åter-

En av de svenska kvinnor, som
mest energiskt och framgångsrikt
arbetat för räddande av barnen
i de genom kriget och andra
olyckor hemsökta länderna är gre-
vinnan Alice Trolle, född Gyl-
denstolpe, maka till landshövding
Trolle i Östergötlands län. Efter
att förut ha ägnat sina krafter åt
Österrikes och Tysklands hung-
rande barn har hon nu förlagt sin
verksamhet till det land, där nö-
den för närvarande torde vara
hemskast och mest skriande. Ge-
nom specialinsamling i Östergöt-
land blev under grevinnan Trolles
personliga ledning redan år 1920 i
Wien upprättad en barnkrubba,
vilken allt sedan dess givit 35 å
60 småttingar mat och vård och
där de bli omhändertagna under
ytterligare minst ett år framåt.
För Ryssland har nu inom Österg-
ötlands län också insamlats 27,000
kronor kontant och 20,000 kg. livs-
medel och i byn Krasei Jar, be-
lägen 2 timmars bilfärd från Sa-
mara, har upprättats ett barnhem
med plats för 400 barn varav 300 re-
dan installerats. Hemmet står helt
och hållet under Röda Korsets or-

Ljfer porträtt.

Kliché: Sjöberg, Öbg.

DIREKTÖR KARL A. PEHRSON, Örebro,
chef för Industri-A.-B. Viking. Omkom
den 7 augusti vid en automobilolycka vid
Dylta.

Text å sid. 141.

kommit. Närvarande voro för övrigt nästan alla de
svenska Rödakorsdelegaterna och de tjeckoslovakiska
ombuden, som samarbeta med den Svenska expeditio-

Forts. å sid. 753.

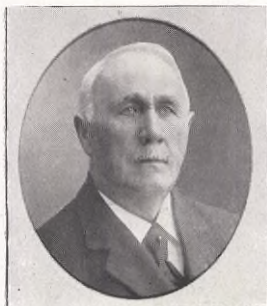

Efter fotografen

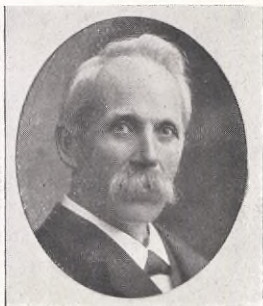
INGENJÖRERNA M. GÖTHE (t. v.) OCH MALMBERG A HUSQVARNA-MOTORCYKLAR. Vid den stora internationella sex-
dagars motorcykeltävlingen i Schweiz 3-6 augusti placerade sig de skickliga motorcyklisterna som resp. 4 och 5 bland världens
alla yppersta förare, trots att det var första gången de deltog i internationell tävling. Resultatet är ej mindre hedrande för
Husqvarna-fabriken, vars motorcyklar så väl bestått det osedvanligt svåra provet.

Kliche: Gøts Bildbyrå & Klichéanstalt, Öbg

E. O. RIETZ.
Konsulent. — Tumba.
75 år 24 aug.*

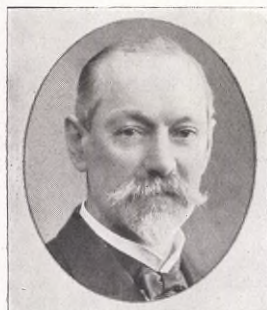
E. J. T. AF KLINT.
F. d. Maskindirektör. — Stock-
holm. — 70 år 19 aug.*

E. H. FORSSMAN.
Civilingenjör. — Hässelby.
50 år 21 aug.*

P. H. V. ANDAL.
Tullförvaltare. — Uddevalla.
50 år 31 juli.

C. O. MANNERFELT.
F. d. Kapten. — Bords.
70 år 8 aug.*

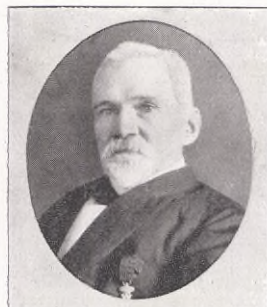
C. F. B. S. BESKOW.
Direktör. — Stockholm.
60 år 2 aug.*

C. M. WESTER.
Advokat. Auditör. — Hälsing-
borg. — 60 år 21 aug.*

H. O. C. RAMEL.
Frih. Förlste Hovjägmästare. —
Öveds Kloster. — 55 år 19 aug.*

A. P. L. SÖDERBERG.
F. d. Förste Prov.-läkare. —
Halmstad. — 70 år 21 aug.*

T. G. HELLSTRÖM.
Professor. — Stockholm.
65 år 22 aug.*

K. G. CEDERGREN.
Regementsläkare. — Väners-
borg. — 55 år 21 aug.*

S. K. SJÖVALL.
Lasarettläkare. — Växiö.
55 år 22 Aug.*

L. R. BECK-FRIIS.
Friherre. Häradshövding. —
Skövde. — 65 år 23 aug.*

C. R. EKMAN.
Boigmästare. — Skövde.
60 år 19 aug.*

A. H. VON SYDOW.
Dir. i Sv. Arbetsgr.-fören. —
Stockholm. — 60 år 22 aug.*

A. M. GRANHOLM.
Generaldirektör. — Stockholm.
50 år 19 aug.*
Klubbens Lög. Sjöbergs Källskanst. 6-7

* Data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

J. N. SVENSSON.
Direktör. — Stockholm.
60 år 11 aug.*

C. O. BLOMGREN.
Direktör. — Linköping.
60 år 15 aug.*

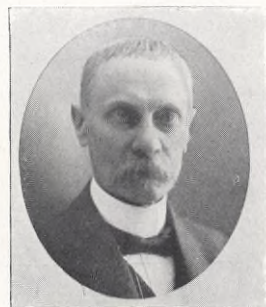
E. W. EHNBOM.
Disponent. — Göteborg.
60 år 22 aug.*

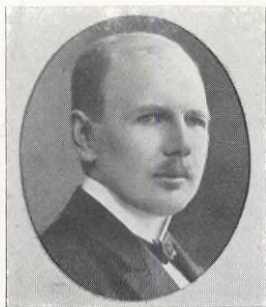
E. A. A. GRÖNWALL.
Direktör. — Stockholm.
50 år 4 aug.

E. B. HOLLSTÉN †.
F. d. Komm.-kapten. F. d.
Brandchef. — Stockholm.
F. 1840. † 3 aug.*

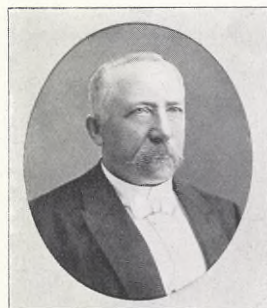
K. A. WALTER †.
F. d. Professor. — sjunga.
F. 1853. † 5 aug.*

C. O. APELSTAM †.
Hovrättsråd. — Stockholm.
F. 1882. † 5 juli.*

C. M. VON ROSEN †.
Greve. Godsägare. — Djurs-
holm. — F. 1869. † 31 juli.

C. R. STUBELIUS †.
Sparbankskamrer. — Fjällbacka.
F. 1849. † 3 aug.*

N. LARSEN †.
Stationsinspektör. — Ed.
F. 1859. † 3 aug.*
Kliché: Aug. Sjöströms klichéstat., Gbg

ERNESTI (ERNST) RIEZ. Utg. fr. Alnarps lantbr.-inst. 70, arrend. 80—82. Konsulent. h. Sv. ayrschirefören. sdn 99, sekr. h. stamboksfören. f. sv. ardenrshästen 02—08. Led. av Lantbr.-akad.

THEODOR AF KLINT. Utex. fr. Tekn. inst. V. 73, rit. v. Stat. järnv. 75, maskinär. 85, maskindir. v. 3. distr. 99, v. 1. distr. 08—12.

HJALMAR FORSSMAN. Utex. fr. Tekn. högsk. V. 96, ing. v. Stockh. stads bygn.-kont. gatavd. 99—03, förestånd. f. Stockh. stads renhålln.-verks avd. v. Lofsta sdn 04. Led. av komm.-fullm. i Järfälla s:n, ordf. i pens.-nmd.

OTTO MANNERPELT. Ulijn. v. Älvsb. reg. 74, kapt. 95, avsk. fr. reg. 04, fr. a:n 06. Tjg. v. Gen.-stabens krigshist. avd. 81—82. Sekr. i Borås drätselk. 87—03, i Älvsb. i. södra hushålln.-sällsk. 93—18, i Södra Älvsb. i. ind. o. hand-kamm. 09, i Västergötl. o. norra Hall. hand-kam. sdn 15. Överkontrollör v. brännvins- o. maltldr. tillv. 03—22. Ordf. i komm.-st. 79—81, stadsfullm. i Borås 97—22, led. av drätselk. 07—11, av kyrkoråd 05—15, v. ordf. i kyrkost. sdn 13. Sdn 03 led. o. sdn 12 v. ordf. i styr. f. "De 7 häraderans kulturhist. fören.*" Utg. ett flertal arb. i kulturella, militära, personhist. o. ä. ämnen.

CARL BESKOW. Ulijn. v. Jönk. reg. 85, ljt:n 93—99. Sdn 07 dir. f. Bergeborfer Eisenwerk A. G., Hamburg, led. av dess styr. sdn 20. Styr.-led. i a-b. Separatorer mjöln.-maskin sdn 21, ordf. i styr. f. a-b. Mejeriernas maskinaffär 19—22. På sin tid medgrund. av Sv. Viktoriäfförsaml. i Berlin, Sv. Klubben där, Förb. av svenskar i Tysk. V. ordf. i. komm. f. färjeförbind. Sannstid-Trällevög 05—07. Oskar Ekmans förtroendeman v. uppför. av Gust. Adolfskapellet i Lützen. Kommittéled. i Internat. mejerikongr. i Stockh. 11. Ordf. i sv. skol- o. föreläs.-fören. i Hamburg sdn 11.

CARL WESTER. Stud. 80, hovr. ex. 85, v. aud. v. N. Skån. inf.-reg 87, v. hvd 88, advokat i Hålsingb. o. led. av Sv. adv. samf. sdn 91. Auditör v. nämnda reg. sdn 96.

HANS RAMEL. Ulijn. v. Skån. husarreg. 89, avsk. 01, ryttm. i res. 06, Inneh. o. bebor fideikom. Öveds Kloster i Malmh. i. Komm.-ordf. 1900, led. av skolråd. Led. av hushålln.-sällsk. beredn.-utsk. 97, förvaltn.-utsk. 18; styr.-ordf. i Fäås här. sparb. sdn 97, i länets skogsv.-styr., fiskeristyr., hemslöjdsfören.; ordf. i Skån. lantmännens kreaturslörsäkr.-fören., i Av-lsfören. f. sv. låglandsboskap. Led. av styr. f. Skån. hypot.-fören. Lands-tingsman sdn 02, led. av Riksd. F. K. 18—19. Hovjägmästare 02, förste hovjägmästare 21.

PONTUS SÖDERBERG. Stud. 74, med. lic. 85, stadsläk. i Laholm 86—92, prov.-läk. i Östhammars distr. 92—93, förste prov.-läk. i Hall. län o. prov.-läk. i Halmst. distr. 93—14.

THURE HELLSTRÖM. Stud. 76, med. lic. 77, med. hed. dr. i Uppsala 07; distr.-läk. i Stockh. 89, läk. v. Sofia-hemmet 89—92; överläk. v. Stockh. epidemisjukh. sdn 93, prof. 18. Led. av Patr. Sällsk. förvaltn.-utsk. sdn 15, led. av Sv. läkaresällsk. nämnd sdn 13.

KARL GUSTAF CEDERGREN. Stud. 86, med. lic. 98, bat. läk. v. Jämtl. fälttjg.-reg. 03—04, v. Västg. reg. 04, reg.-läkare v. sistn. reg. sdn 17. Förestånd. f. Vänerborgs museum, anordn. av hist.-utställn. i Vänersb. 20.

SIGURD SJÖVALL. Stud. 85, med. l. 95, med. dr. 99, aman. v. kir. klin. i Lund 99, docent i kir. v. Lunds univ. 1900—01, lasarettsläk. i Ljungby 01, i Växiö sdn 19.

LÄVE BECK-FRIS. Stud. 77, hovr.-ex. 82, v. hvd. 84, aud. v. Skån. husarreg. 86—90, fiskal i Skån. hovr. 90, assess. 92, konst. rev. sekr. 97, häradshövud i Vadsbo sö. doms. sdn 98. Krigsdomare v. Skarab. reg. Livreg. hus., Göta ing.-kär, Göta trängkär, Karlsborgs art.-kär o. särsk. krigsrätt å Karlsborg 15—22. Just.-omb.-mannens suppl. 07 o. 13. Stadsfullm. i Skövde 08—22, led. av drätselk., ordf. i styr. f. elem.-lärov. f. fl. 07—22, dess ordf. 10—22. Styr.-led. i Skövde sparb. 05—22, dess v. ordf. 12—22. Landstingsman 10—14. Led. av riksd. F. K. 11.

RUDOLF EKMAN. Stud. 81, hovr.-ex. 86, aud. v. Västg. reg. 89, v. hvd. 90, rådmän o. magist.-sekr. i Skövde 94, aud. v. Karlsborgs garn. 93, v. Göta trängk. 05, v. Skarab. reg. 09, v. Livreg. hus. 15, v. reg. krigsgränterna v. nämnda reg.-ten s. å. Sdn 20 borgmästare i Skövde. Ordf. i hälsöv.-nmd 20, led. av kyrkoråd s. å. Omb.-man v. Skarab. e. bank 94, led. av styr. f. Skövde sparb. 02.

HJALMAR VON SYDOW. Stud. 80, jur. kand. 86, v. hvd. 89; e. o. not. i Svea hovr., aman. i Överståth.-åmb. kansli, ff. not. Ö. Å. f. polisärenden, allt sistn. år; förste polisintend. i Stockh. 99, sekr. i Ö. Å. f. polisår 02. Verkt. direktör i Sv. arbetsgivarefören. o. ordf. i dess styr. sdn 07. Styr.-led. i Sv. hand.-bankens, Stockh. superfosfat a-b. Socialfullmäktigt sdn 12, led. av Arbetsrådet sdn 19, Led. av Riksd. F. K. sdn 16; led. av arbetslöshetsutsk. 19, v. ordf. i 2. lagutsk. Led. av Stat. ind.-komm. 14. Biografi o. hetsid.-portr. årg. X: 45.

AXEL GRANHOLM. Avg.-ex. fr. Tekn. högsk. V. 94, bitr. åd Stat. lantbruksing. i Kopparb. län 95—96, bitr. ing. v. Stat. järnv. bygn. 97, avd. ing. där 98—06, arbetschef där 07—10. Av Vattenfallsstyr. anst. sämn.-arbetschef f. Porjus kraftverksbyggn. 11. Gener.-direktör o. chef f. Järnvägsstyr. sdn 13. Biografi o. hetsid.-portr. årg. XV: 7.

JACQUES SVENSSON. Intr. 80, i tjänst h. Nyman & Schultz, Stockholms äldsta speditiönsfirma o. numera aktiebolag o. har inom densamma avancerat t. chefsplatsen.]

CARL BLOMGREN. Efter fackstudier i trädgårdskötsel i in- o. utl. ant. i Erik Tjäders fröhandel 83; start. 05 egen affär inom brancjen v. intr. 15 som chef f. Trädgårdsfören. fröhandel i Linköping. Kommiss. f. utställn. där 20.

EMIL EHNBOOM. Efter avslut. studier v. elem. lärov. o. Frans Scharntaus hand-inst. i 82, anst. b. Singerbolaget, och år sdn 1900 disp. f. Singer & Co Symaskin A.-B.: s affär i Göteborg samt sdn 17 led. av a-b styr.

BRUNO HOLLSTÉN †. Sek. löjtn. v. Flott. 62, kapt. 75, komm.-kapt. i Flott. res. 83-99; chef f. Stockh. stads brandkår 75-1900. Vid avsk. som brandchef tilldelad brandkont. stora guldmedalj. Det är huvudsakl. H. som efter på sin tid företagna grundliga studier organiserat Stockholms mönstergilla brandkår.

AXEL WALTER †. Stud. 72, med. lic. 82, med. dr. 94; andre läk. v. Sahlgrenska sjukh. i Göteborg. kir. avd. 82-87, förestånd. f. ögonpoliklinik i Göteborg. 84; bitr. lär. v. Barmhjärtighetsanst. där 90-98, prof. samt överlär. o. förestånd. f. samma anst. 98-19, tjänstled. sdn 18. Senare är bosatt i Åslunga i Kristianst. län.

CARL APELSTAM †. Stud. 1900, fil. kand. 02, jur. utr. kand. 05, e. o. not. i Göta hovr. s. å., i Svea hovr. s. å., ff. domhav. 07-08, not. i bevilln.-utsk. riksd. 09-10; ff. fiskal i Svea hovr. 10, adj. led. 11, rev.-sekr. 16-19, assess. i Svea hovr. 15, fiskal 17, hovr.-råd där s. å.

CARL STUBELIUS †. Folkskollär.-ex. 74, lär. i Fjällbacka 76-09. Kloacker sdn 82. På sin tid ordf. i den av honom stift. Kville-kretsen av Sv. allm. folkskollär.-fören. samt sistn. förens länsombud. Sdn 07 kamrer i Kville sns sparb. i Fjällbacka. Ordf. i municipalsp. 03-16.

NOACH LARSEN †. Bokh. v. Skövde mek. verkst. 76, v. Dalsl. järnv. 79, stat.-förestånd. i Mon 82, stat.-insp. i Ed 86. Ordf. i komm.-nmd sdn 96, v. ordf. i kyrko- o. komm.-st., kyrko- o. skolkassör, ordf. i livsmed.-nmd o. arbetslösh.-komm. Verkst. dir. f. a.-b. Lee bruk.

Fortf. fr. sid. 741.

KARL PEHRSON, född i Kumla 1878, innehade först en skofabrik i Frånsta, men för till Förensta Staterna för att grundligt studera tillverkningen av puts- och konserveringsmedel för skodon och grundade vid återkomsten 1901 fabriken Viking. Tillverkningen bedrevs till en början i mindre skala, men utveckledes under P:s skickliga och energiska ledning och affären ombildades 1907 till aktiebolag med en verklig storindustri inom landet och med filialer i utlandet. I sin verksamhet var disponent Pehrson en i hög grad ansead man, aktad för sina rättskaffens affärsmetoder och af sina underhävande verkligt avhållen. Han hyste stort intresse för sin stads försköande och tillhörde planteringsnämnden.

Till bild å sid. 742.

Det högtidliga firandet av Drottning Victorias 60-årsdag den 7 augusti blev en värdig och ståtlig men dock framför allt varmhjärtad och innerlig hyllning, som från landets alla delar strömmade till och koncentrerade sig kring det idylliska slottet Solliden, den plats, som vår drottning skapat som en tillflyktsort fullkomligt efter sitt eget sinne och där hon valt att tillbringa sin högtidsdag. Dit hade också redan flera dagar i förväg hela den kungliga familjen mangrant församlats, endast hertigparet av Västergötland hade på grund av prins Carls sjukdom nödgats utebli. Utanför Ölands kust hade hela kustflottan på sammanlagt 22 fartyg kastat ankar för att poängtera den mera officiella karaktären av födelsedagsfirandet. För övrigt voro hela den lilla ön samt Kalmar och Borgholm översvämmade av glada och entusiastiska gäster, som från när och fjärran anlät för att beskåda stäten och bringa landets moder sin hyllning. På grund av att drottningens hälsa under vintern som bekant varit rätt så vacklande och hon på den grund givetvis måste iakttaga den största försiktighet, hade födelsedagsfirandet uppdelats i tre repriser, så att själva högtidsdagen på smärre undantag när anslagits åt familjekretsen och de båda följande till att mottaga de många deputationer och uppvaktande, som anlät från alla delar av landet. Den första hyllningen ägde rum redan klockan 8 på morgonen, då Borgholms sång- och musiksällskap utförde en del sångnummer, "Vårt land", "Sverige är mitt allt på jorden" samt Alfvéns "Sveriges flagga" och "Ölandssången" med musik av doktor Anrep Nordin. Drottningen kom härefter själv ut och framförde sitt varma tack för hyllningen, som för henne var en fullkomlig överraskning. Senare på dagen ägde stor flaggparad rum på Alvaret under oerhörd tillslutning av åskådare. Därvid paraderade 600 man från kustflottan under befäl av kommandörkapten H. C. F. av Klercker. Samtidigt ankom en flygeskader på 8 maskiner. 6 hydroplan från Karlskrona och 2 aeroplan från Malmslätt, och sedan de kretsats några varv över Alvaret och Solliden nedkastades blommor till drottningen från officerarne i Karlskrona och Malmslätt. Sedan så de högre officerarne ute på Alvaret framburit sin hyllning, över-

lämnades av konungen till kustflottans landstigningskår en fana från styrelsen för Svenska flaggans dag och efter levan och hurrarop för konungen och drottningen defilerades förbi de kungliga. Återstoden av dagen tillbringades i stillhet på Solliden och på aftonen gav drottningen middag för familjekretsen.

Att uppräka den mängd av lyckönskningar, som i form av gåvor, blommor, telegram och adresser överlämnades torde vara fullkomligt otänkbart. Nämnas må dock en solvisare, överlämnad av kungliga familjen, och uppställd å slottgården samt en bronsavgjutning av Hasselbergs berömda, utsökt vackra skulptur "Grodan", överlämnad från hovet och stäbarna och likaledes avsedd att uppställas å Solliden. Under de påföljande dagarnes uppvaktningar överlämnades bland annat en bland 68,000 svenska kvinnor insamlad nationalgåva på 170,000 kronor att av drottningen användas till något välgörande ändamål, som låg henne varmt om hjärtat. Vidare framförde Svensk-Tyska föreningen sina lyckönskningar i form av en ytterst smakfull, hos hovbokbindare Hedberg utförd adress, undertecknad av samtliga föreningsmedlemmar. Diplomatiska kårens hälsning framfördes per telegraf av dess doyen, amerikanske ministern, mr Ira Nelson Morris.

I huvudstaden högtidlighölls dagen med allmän, rikaste flaggning från offentliga och enskilda byggnader samt kunglig salut från salubatteriet på Skeppsholmen.

GREVINNAN ALICE TROLLE. Fortf. fr. sid. 750.

Över porten till det svenska hemmet har uppsatts följande inskrift på ryska: "Huset för bevarande av barnens hälsa. Skärv från Östergötlands guvernement, Sverige". Det har beräknats att med de insamlade medlen kunna hålla barnhemmet i gång minst två månader till, alltså även sedan den övriga svenska expeditionen den 1 september lämnat Samara.

Till bild å sid. 754.

Den skarpa konflikten mellan tyska republiken och Bayern har nu nått en tillfredsställande lösning. Den aktuella stridsfrågan går något mer än en månad tillbaka i tiden, nämligen till framläggandet av lagförslaget till republikens skydd, vilket nödvändiggjorts av de upprepade politiska våldshandlingarna, främst då Rathenaus mord. Redan vid lagförslagets första behandling i tyska riksdagen framträdde det bayerska folkpartiets representant, Leicht, och inlade under starkt bifall från högerhåll en energisk protest mot lagens antagande. Då lagförslaget emellertid drevs igenom och Bayern genom dess bestämmelser ansåg sin suveränitet kränkt, vidtog dess regering med ministerpresidenten greve Lerchenfeld i spetsen motåtgärder, i det att en speciellt för Bayern gällande förordning utfärdades, genom vilken riksskyddslagens verkan i väsentliga delar upphävdes. Den naturliga följderna av detta steg blev en uppmaning från riksregeringen till Bayern att återtaga förordningen, varmed konflikten blev fullt öppen. Sedan emellertid efter många stridigheter greve Lerchenfeld, åtföljd av tvenne andra bayerska ministrar, den 9 augusti anlät till

Yrkes- och Amatörfotografer
 äro välkomna med
**nya, vältagna landskaps-
 eller genrebilder - - - -**

lämpliga för vare sig den stora bilden å omslaget eller för den mindre vignetten å varje häftes första sida. Honorering vid antagandet. - - - - -

Forts. fr. sid. 753.

Berlin för personliga överläggningar med rikspresidenten Ebert, har ställningen förbättrats, i det förhandlingarna resulterat i en förlikning, genom vilken den bayerska förordningen återtagits. Den brytning mellan det katolska, högersinnade och starkt monarkistiska Bayern och rikets republikanska högsta styrelse, vilken nu syntes så hotande, har sålunda för ögonblicket undvikits, men de djupt liggande motsättningarna mellan de båda parterna komma säkerligen att åstadkomma ännu många förvecklingar.

*

En för många svenskar välkänd och avhållen tysk forskare, prof. dr Wilhelm Rein i Jena fyllde den 10 aug. 75 år. Det är som mångårig ledare av Jena-universitetets feriekurser prof. Rein kommit i beröring med svenska studerande och därvid förvärvat sig en stor och intresserad svensk lärjungeskara. Sedan 1886 professor i pedagogik och chef för det pedagogiska universitetsseminariet därstädes har han från rycket utgivit ett stort antal ar-

Bild t. v.: SHAHEN AV PERSIEN tillbringar sin semester vid franska kusten. En ögonblicksbild tagen å tennisbanorna i Deauville. Det hela ser lekfullt ut, men otänkbart är väl ej att bakom tennisbanorna befinna sig vissa av England och Förenta staterna eftertraktade oljekällor för vilka törhända även Frankrike kan ha inträsse.

Efter fotografi

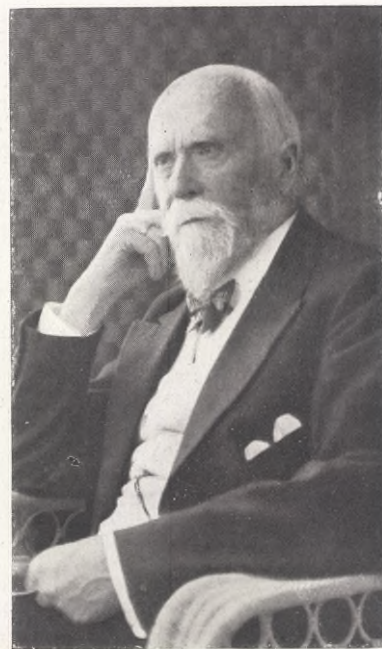
Kliché: Sjöberg, Gbg.

Efter porträtt.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

PRINS GEORG AV SACHSEN-MEININGEN, född 1892 och son till den i kriget stupade prins Fredrik av Sachsen-Meiningen, har bosatt sig i den lilla tyska staden Camburg vid Saale och trätt i verksamhet som "Referendar" vid rättsväsendet.

Efter porträtt

Kliché: Sjöberg, Gbg.

PROFESSORN DR WILHELM REIN I JENA. 75 år den 10 aug. Professor Rein är ledare av feriekurserna vid Jenauniversitetet varest ett stort antal svenskar sedan många år tillbaka hört hans berömda föreläsningar.

beten, bland vilka särskilt märkas en synnerligen omfattande pedagogisk encyklopedi samt en systematisk framställning av pedagogiken. Särskild uppmärksamhet har prof. Rein dessutom ägnat konstens förhållande till undervisningen.

Efter fotografi

KONFLIKTEN BAYERN—RIKSREGERINGEN.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

Bayerns ministerpresident greve Lerchenfeld (1), inrikesminister dr Schmeyer (2) och justitieminister dr Guertner (3) ankomma till Berlin i och för förhandlingar, vilka slutligen leddes till fullkomlig enighet i de föreliggande svåraste frågorna.